

RECEȚIONAT

Ministerul Educației și Cercetării

_____ 2025**AVIZAT**

Secția Academiei de Științe a Moldovei

_____ 2025**UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA**

(denumirea organizației de drept public din domeniile cercetării și inovării)

CENTRUL DE ARHEOLOGIE „ION NICULIȚĂ”

(denumirea unității de cercetare)

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL**pentru etapa 2024****privind realizarea subprogramului de cercetare în cadrul
programului instituțional de cercetare al organizației (2024-2027)****Titlul subprogramului PATRIMONIUL ARHEOLOGIC PREISTORIC ȘI ANTIC DIN
REGIUNEA DE SILVOSTEPĂ A REPUBLICII MOLDOVA: CERCETARE
INTERDISCIPLINARĂ ȘI VALORIFICARE ȘTIINȚIFICĂ****Prioritatea strategică Provocări societale****Codul subprogramului 011501**

Directorul unității de cercetare

ZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)Coordonatorul subprogramului
de cercetareZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1.	Scopul și obiectivele etapei 2024	3
2.	Acțiunile planificate pentru etapa 2024	3
3.	Acțiunile realizate în 2024	3
4.	Rezultatele obținute	4
5.	Impactul științific, social și/ sau economic al rezultatelor științifice obținute	7
6.	Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații	7
7.	Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice	7
8.	Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media	8
9.	Colaborare la nivel național și internațional	8
10.	Teze de doctorat/ postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului	9
11.	Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)	9
12.	Concluzii	9
13.	Anexe	11
	Anexa nr. 1. <i>Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024 (în limba română și în limba engleză)</i>	11
	Anexa nr. 2. <i>Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare</i>	13
	Anexa nr. 3. <i>Componența echipei de cercetare a subprogramului</i>	22

1. Scopul și obiectivele etapei 2024

Scopul etapei

Documentarea primară și cercetarea geoarheologică preliminară a siturilor arheologice din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova

Obiectivele etapei

- Documentarea primară și valorificarea cercetărilor anterioare;
- Repertorierea preliminară a siturilor arheologice;
- Stabilirea potențialului patrimonial al zonei de studiu;
- Evaluarea preliminară a impactului antropic asupra siturilor arheologice;
- Diseminarea rezultatelor obținute;
- Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute.

2. Acțiunile planificate pentru etapa 2024

- Documentare primară: bibliografică, arhivistică, muzeală, cartografică ș.a.;
- Reperarea, poziționarea GPS, fotografierea aeriană și întocmirea fișelor de sit;
- Verificarea stării de conservare a siturilor și a stadiului actual al degradării;
- Identificarea și verificarea siturilor cu potențial arheologic ridicat. Colectarea datelor pedologice din siturile arheologice;
- Organizarea unei conferințe științifice cu participare internațională și publicarea materialelor acesteia;
- Participarea la conferințe naționale/ internaționale în vederea promovării și diseminării rezultatelor preliminare;
- Elaborarea de publicații științifice.

3. Acțiunile realizate în 2024

Documentare primară: bibliografică, arhivistică, muzeală, cartografică ș.a.:

- au fost studiate publicațiile, apărute anterior, cu privire la siturile arheologice din epocile preistorică și antică din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova;
- au fost studiate rapoartele de săpătură cu privire la siturile arheologice preistorice și antice din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova, păstrate în Arhiva Muzeului Național de Istorie a Moldovei;
- au fost fotografiate și redesenat artefacte provenite din siturile din microzona Hansca, depozitate în fondurile Muzeului Național de Istorie a Moldovei și a Muzeului de Antichități „Tudor Arnăuț” al Universității de Stat din Moldova;
- au fost studiate și colectate hărțile ce țin de relieful, hidrologia și solurile din regiunea de studiu.

Reperarea, poziționarea GPS, fotografierea aeriană și întocmirea fișelor de sit:

- au fost realizate periegeze arheologice la siturile din preajma localităților: Olișcani (raionul Șoldănești), Suruceni, Dănceni, Sociteni, Hansca, Ruseștii Noi, Cigârleni (raionul Ialoveni), Horodiște (raionul Călărași), Durlești, Trușeni (mun. Chișinău), Furceni, Trebujeni, Isacova (raionul Orhei). Pentru toate siturile au fost fixate coordonatele GPS, au fost stabilite conturul și dimensiunile lor. Iar de pe suprafață au fost colectate artefacte arheologice, care permit încadrarea cronologică preventivă a siturilor. S-a reușit realizarea de fotografii aeriene la fortificația Olișcani „Roata Turcilor” (raionul Șoldănești), la siturile din microzona Hansca (raionul Ialoveni) și la necropola de la Saharna „Țiglău” (raionul Rezina). Ca rezultat a fost colectată informația necesară pentru întocmirea fișelor de sit.

Verificarea stării de conservare a siturilor și a stadiului actual al degradării

- în urma periegezelor arheologice au fost făcute constatări cu privire la starea de conservare a siturilor arheologice, precum și, în unele cazuri, la stadiul de degradare al acestora.

Identificarea și verificarea siturilor cu potențial arheologic ridicat. Colectarea datelor pedologice din siturile arheologice

- au fost efectuate prospecțiuni geo-fizice la siturile din epoca fierului Olișcani „Roata Turcului” și Saharna „Țiglău”;

- au fost realizate sondaje arheologice în fortificațiile din epoca fierului de la Durlești, Hansca, Suruceni și în așezarea Ruseștii Noi;
- au fost efectuate săpături arheologice în siturile Horodiște „La Cot”, Saharna „Țiglău” și Ecaterinovca-Ialpugeni „Valea Jeparului”.
- au fost prelevate probe de sol din siturile Durlești, Suruceni, Ruseștii Noi, Saharna „Țiglău” și Ecaterinovca-Ialpugeni „Valea Jeparului”.

Organizarea unei conferințe științifice cu participare internațională, în perioada 25-28 iulie 2024, la baza arheologică a USM din localitatea Saharna, raionul Rezina.

Participarea la conferințe naționale/ internaționale

- 6 manifestări științifice internaționale (peste hotare) – 16 comunicări;
- 4 manifestări științifice internaționale (Republica Moldova) – 8 comunicări;
- 4 manifestări științifice naționale cu participare internațională – 29 comunicări;
- 2 manifestări științifice naționale – 14 comunicări.

4. Rezultatele obținute

În baza publicațiilor existente până la demararea cercetării în subprogram și a materialelor de arhivă a fost întocmit un repertoriu preliminar al siturilor preistorice și antice din spațiul de studiu (cu referire specială la raioanele Ialoveni, Strășeni și Călărași).

Plecând de la acest repertoriu a demarat procesul de verificare al siturilor arheologice pe teren. Astfel, în anul 2024 au fost cercetate perieghetic opt fortificații (Durlești, Suruceni, Horodiște, Cigârteni etc.) și 20 de așezări deschise (Sociteni, Suruceni I, Suruceni V, Suruceni X, Dănceni etc.). Ca urmare a cercetărilor s-a stabilit că unele situri, incluse în repertoriile anterioare, nu au putut fi identificate pe teren, fie din cauza distrugerii lor, fie că referințierea lor geografică, prezentată în repertoriu, nu este adecvată.

Interes prezintă rezultatele cercetărilor din preajma localității Suruceni, raionul Ialoveni. Aici s-a reușit localizarea pe teren a unei fortificații, menționate în sursele anterioare, dar lipsită de o descriere completă. Astfel, s-a constatat că cetatea avea o formă circulară în plan cu diametrul de cca 70 m. Sondajul realizat în incintă a demonstrat prezența unui strat cultural, care conținea vestigii din sec. IV-III a. Chr. De asemenea, în preajma cetății au fost descoperite trei așezări nefortificate din aceeași perioadă. Acest fapt ne conduce spre concluzia, că aici a existat o „aglomerare” de situri din sec. IV-III a. Chr., similară celor descoperite în regiunea Nistrului Mijlociu.

Un alt sit, cercetat în cadrul subprogramului, a fost cetatea localizată în pădurea Durlești, mun. Chișinău. Aceasta, la fel, era cunoscută anterior, însă lipsea o descriere științifică. Astfel, ca urmare a cercetărilor s-a constatat că fortificația are formă circulară, cu diametrul de cca 80 m și a fost întărită cu un val, care în prezent este lat de cca 10 m și înalt de cca 1,4 m. În față a fost săpat un șanț, cu lățimea actuală de cca 7 m și adâncimea de cca 1,2-1,4 m. Pe latura de nord-vest a fost sesizată poarta de intrare, în preajma căreia a fost edificat un bastion semicircular, cu raza de cca 4 m. Sondajul realizat în incintă a scos în valoare mai multe vestigii, care au permis încadrarea cetății în sec. IV-III a. Chr.

Cercetările de teren în preajma localității Ruseștii Noi, raionul Ialoveni au scos în evidență o așezare preistorică, necunoscută anterior. În urma sondajului, realizat în perimetrul sitului, a fost descoperită ceramică și piese de inventar, care au permis încadrarea lui în sec. IV-III a. Chr.

Perieghizele din microzona Hansca, raionul Ialoveni, s-au soldat cu descoperirea de noi materiale arheologice, care vin să completeze informațiile cunoscute anterior. Totodată, prospecțiunile aeriene, au contribuit la identificarea unui sit (Hansca „Toloacă”), cu evidente urme de fortificare, care urmează a fi investigat interdisciplinar în anul 2025.

Cercetările de teren, efectuate la fortificația Horodiște „Dealul Pleșa”, raionul Călărași, au permis identificarea și descrierea sistemului defensiv al sitului, iar materialul colectat la suprafață,

confirmă încadrarea acestuia în sec. IV-III a. Chr.

Astfel, rezultatele prospecțiunilor și sondajelor arheologice realizate în anul 2024, vor contribui la definitivarea repertoriului siturilor arheologice preistorice și antice din arealul de cercetare, în perspectiva elaborării lucrărilor de sinteză în cadrul subprogramului.

Prin cercetările interdisciplinare (prospecțiuni aeriene și geofizice) la fortificația Olișcani „Roata Turcilor” a fost completată informația cu privire la peisajul arheologic al acestui sit: conturul și amploarea construcțiilor defensive; gradul de ocupare al incintei etc. Astfel, prospecțiunile geofizice au scos în evidență mai multe „anomalii pozitive”, care indică asupra unor structuri arheologice (locuințe, construcții gospodărești, gropi menajere etc.). Preliminar, s-a stabilit prezența pe sit a două niveluri de locuire: unul din prima epocă a fierului, atribuit culturii Saharna, și unul din sec. IV-III a. Chr., caracteristic culturii getice. În baza acestor cercetări, urmează să fie realizate săpături arheologice, care vor clarifica situația cu privire la atribuirea culturală a fortificației.

În urma prospecțiunilor geofizice realizate la situl Saharna „Țiglău”, au fost identificate mai multe „anomalii pozitive”, care denotă prezența în perimetrul așezării a vestigiilor locuințelor, construcțiilor auxiliare și a gropilor menajere. Plecând de la harta magnetometrică a sitului, în anul 2024 au fost efectuate săpături arheologice prin intermediul a două secțiuni cu o suprafață totală de 66 m². Cercetările au fost concentrate în 14 structuri arheologice de tipul gropilor menajere, precum și în stratul de cultură din preajmă. Materialele descoperite în așezare demonstrează o locuire neîntreruptă, începând cu a doua jumătate a sec. XII a. Chr. și până în sec. VII a. Chr. Astfel, fiind prezente vestigii ale culturilor Holercani-Hansca, Saharna și Basarabi-Șoldănești. Interes prezintă artefactele, descoperite atât în structurile arheologice, cât și în stratul cultural. Acestea sunt reprezentate de vase ceramice întregi sau întregibile, figurine antropomorfe și zoomorfe din lut, unelte și ustensile din bronz și fier etc.

Prospecțiunile terestre și aeriene, efectuate în toamna anului 2024 în preajma așezării de la „Țiglău”, s-au soldat cu identificarea locului unde a fost plasat cimitirul acestei comunități, ceea ce a creat oportunitatea cercetării lui prin investigațiile arheologice viitoare.

Investigațiile la situl Horodiște „La Cot”, raionul Rezina au fost realizate prin intermediul unei secțiuni cu dimensiunile de 4,8×4,8 m, și au avut drept scop cercetarea părții de nord-est a fortificației, afectate de o intervenție neautorizată în sol pentru amenajarea unui sistem de canalizare. Ca urmare a fost descoperită o construcție adâncită cu materiale arheologice, ce se încadrează în prima epocă a fierului. De asemenea, în stratul cultural au fost atestate cca 1000 fragmente de ceramică, care aparțin mai multor perioade: eneolitic, prima epocă a fierului, a doua epocă a fierului și evul mediu. Astfel, săpăturile desfășurate la Horodiște „La Cot” în 2024 au evidențiat bogăția stratului cultural al sitului pe toată suprafața lui, deși prospecțiunile magnetometrice din 2019 au indicat o densitate mai joasă a complexelor arheologice în partea de sud-est – zonă în care a fost trasată secțiunea. Cantitatea substanțială de fragmente ceramice descoperite demonstrează o locuire intensă, cu precădere pe parcursul epocii fierului, celelalte perioade (eneolitic și evul mediu) fiind slab reprezentate.

Cercetările arheologice efectuate la Ecaterinovca-Ialpugeni „Valea Jeparului” au fost concentrate în zona Valului lui Traian de Sus, în preajma căruia a fost identificată o așezare cu două nivele de locuire: Sântana de Mureș - Chernjahov și din perioada tătarilor nohai. De asemenea, a fost cercetat șanțul de apărare din fața valului. Drept rezultat au fost identificate elemente ale structurii șanțului, recuperată o colecție de artefacte ale celor două nivele de locuire, care au permis ipoteze de datare a perioadei de amenajare a Valului lui Traian de Sus.

În urma analizelor pedologice realizate asupra probelor de sol, prelevate din siturile în care au avut loc cercetări și sondaje arheologice, s-a stabilit prezența unui înalt grad de antropizare a solului, fapt ce demonstrează o locuire intensă și îndelungată în aceste așezări.

Deopotrivă cu cercetările de teren, echipa subprogramului a fost preocupată de valorificarea științifică a unor materiale, descoperite anterior în regiunea de silvostepă a Republicii Moldova, cum ar fi rezultatele investigațiilor arheologice din așezările de la Călărași IV, Sagaidac, Milești III etc.

O atenție deosebită a fost acordată publicării și analizei fibulelor din perioadele Latene și romană (a se vedea articolele semnate de V. Iarmulschi, O. Munteanu, S. Matveev, V. Vornic). Ca urmare s-a constatat că realitățile istorice din regiunea pruto-nistreană în ultimele secole de până la era noastră și primele secole ale erei creștine au fost destul de complexe, iar impactul civilizației central-europene și romane asupra lumii barbare din afara limes-ului a fost mult mai puternic decât cunoaștem astăzi pe baza unor izvoare scrise extrem de puține și a unor cercetări arheologice încă destul de restrânse.

Un alt subiect cercetat și valorificat în anul 2024 (A. Zanoci, M. Băț), a fost cel al tranziției de la epoca bronzului la epoca fierului în spațiul pruto-nistrean. Plecând de la exemplele siturilor din regiunea Nistrului Mijlociu, precum și a așezării Hansca „La Matcă”, din bazinul râului Botnișoara, s-a stabilit că acest proces s-a derulat pe parcursul sec. XII a. Chr. și nu a prevăzut dispariția comunităților din epoca bronzului și înlocuirea lor cu altele, purtătoare ale unei culturi materiale, caracteristice epocii fierului. Mai degrabă, atestăm o continuitate a acestora.

De asemenea, în centrul atenției echipei s-a aflat studierea fortificațiilor din epoca fierului și a vestigiilor descoperite în incinta lor (a se vedea articolele semnate de A. Zanoci, D. Condrea, O. Munteanu). Drept rezultat s-a constatat că comunitățile din această perioadă au trecut prin diferite conflicte militare, fapt confirmat de prezența așa-numitelor fortificații de refugiu, a armelor, precum și a urmelor de distrugere.

Un alt bloc de teme cercetat de echipă (M. Băț, G. Sîrbu, A. Corobcean, V. Vornic, A. Simalcsik) ține de practicile funerare ale comunităților din epoca fierului și perioada romană. Articolele care au fost publicate la acest subiect sunt completate cu rezultatele unor exhaustive analize antropologice efectuate de dr. A. Simalcsik.

De asemenea, au fost valorificate rezultatele cercetărilor geo-pedologice (V. Sochircă, T. Nagacevski), prin care s-a demonstrat că gradul de antropizare a solului, prelevat din siturile arheologice, este direct proporțional cu durata și intensitatea de locuire a acestor așezări.

În perioada 25-28 iulie 2024, la baza arheologică a Universității de Stat din Moldova din satul Saharna, raionul Rezina și-a desfășurat lucrările Colloquium-ul de vară cu genericul *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean*. La întrunirea științifică au participat 24 specialiști în domeniu din Germania (1 persoane), România (11 persoane) și Republica Moldova (12 persoane, dintre care 10 membri ai echipei subprogramului), fiind prezentate 21 de comunicări. Acestea au abordat tematici legate de urmele conflictelor și a violenței umane în baza datelor arheologice. Ca urmare a dezbaterilor științifice s-a constatat că capacitatea omului de a genera violența și a de a răspunde provocărilor asociate poate fi documentată prin abordarea mai multor aspecte relevante: rolul fortificațiilor și a sistemelor defensive, existența și mobilitatea războinicilor, descoperiri de arme în contexte funerare și de habitat, analize antropologice privind indicii ocupaționali și traumatisme, violența și progresul tehnologic etc.

La sfârșit de etapă (2024) s-a reușit editarea volumului: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024)/ *Confrontation and violence in Prehistoric and Ancient Archaeology in the Tisza-Dniester area*. Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 24th - 28th 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. 300 p. ISBN 978-5-36241-355-2, în care articolele sunt publicate bilingv (română și engleză), însoțite de imagini relevante conținutului.

5. Impactul științific, social și/ sau economic al rezultatelor științifice obținute

Impactul științific al etapei raportate constă în dezvoltarea unei platforme interdisciplinare în cadrul Universității de Stat din Moldova, precum și la nivel interinstituțional. Ca urmare cercetarea tradițională arheologică a fost completată cu o abordare interdisciplinară (geografie, biologie, fizică, chimie, informatică). Rezultatele științifice căpătate în cadrul subprogramului vor servi drept bază pentru elaborarea de noi proiecte de cercetare științifică naționale și internaționale. De asemenea, acestea vor putea fi utilizate drept referințe pentru cercetările în domeniul pre- și protoistoriei atât al spațiului carpato-danubiano-pontic, cât și a celui central european. La fel, rezultatele cercetărilor din anul 2024 vor fi folosite pentru definitivarea tezelor de doctorat ale trei membri ai subprogramului (D. Condrea, S. Serbinov și V. Chitic), precum și altor doctoranzi, ale căror preocupări științifice se axează pe această tematică.

Impactul social-economic. În perioada de raportare au continuat activitățile de realizare a parteneriatului public-privat, inițiate de echipa subprogramului. Una dintre direcțiile de manifestare a fost cooperarea cu agenții economice locali din regiune, materializată prin colaborarea inițiată de Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”, USM și Max-Victor SRL. Firma a beneficiat de consultanță privind gestionarea teritoriului cu potențial arheologic aflat în proprietate privată, fiind realizate cercetări preventive și de salvare.

De asemenea, prin memorandumul de înțelegere cu ONG-ul „Kappa-Social”, în cadrul Programului de dezvoltare regională „Moldova Inspiră”, echipa subprogramului a contribuit la modulul-pilot „Lacurile Îsnovăț”. Sprijinul acordat, a avut drept obiectiv sporirea activității turistice și valorificarea potențialului cultural și patrimonial în localitățile din bazinul râului Îsnovăț.

Un *impact cultural* au avut mesele-rotunde, organizate de Agenția Națională Arheologică în colaborare cu membrii echipei subprogramului, în localitățile din zona de studiu (raioanele Cimișlia și Ialoveni). De asemenea, echipa subprogramului a fost protagonistul a patru emisiuni, cu un vădit impact cultural, „Moldova de Patrimoniu”, difuzate la canalul de televiziune Moldova 1.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de publicații

Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram a fost realizată prin intermediul a 84 de publicații (*Anexa nr. 2*), dintre care un capitol în monografie internațională, o culegere de materiale ale conferinței științifice, 24 de articole și 58 de teze, prezentate la conferințele științifice naționale și internaționale.

7. Diseminarea rezultatelor obținute în subprogram în formă de prezentări la foruri științifice

➤ *Manifestări științifice internaționale (în străinătate)*

- ZANOCI, A. Organizarea și distribuția siturilor din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu. Sesiunea de comunicări științifice „Milenii tezaurizate. Creație și spiritualitate”, ediția a XXII-a, Buzău, 9-11 mai 2024 (comunicare).
- BĂȚ, M. Siluete în lut: o retrospectivă a reprezentărilor antropomorfe din cultura Saharna. Sesiunea de comunicări științifice „Milenii tezaurizate. Creație și spiritualitate”, ediția a XXII-a, Buzău, 9-11 mai 2024 (comunicare).
- SÎRBU, Gh. Cultural Transformations at the end of 4th millennium BC in the East-Charpatean area. Simpozionul Internațional „Relații româno-ucrainene. Istorie și contemporaneitate”, ediția a XII-a, Satu-Mare, 30-31 octombrie 2024 (comunicare).
- SOCHIRCĂ, V. și T. NAGACEVSCHI. Considerații geopedologice privind Valurile lui Traian din Republica Moldova. The Annual International Scientific Communications Session of Geography Students / Sesiunea anuală de comunicări științifice a studenților geografi, Universitatea din Oradea, România, Stâna de Vale, 3-6 octombrie, 2024 (comunicare).

- *Manifestări științifice internaționale (Republica Moldova)*
 - BĂȚ, M. și A. ZANOCI. Wind of the Change? The Poienеști-Lucașeuca pottery in the area of the Getic settlements of the Eastern Carpathians. Workshop „Regionale und überregionale Kontakte in Mittel- und Südosteuropa während der vorrömischen Eisenzeit”, Butuceni, 23.08-25.08.2024 (comunicare).
 - MUNTEANU, O.; N. MATEEVICI și C. COROLenco. Hellenistic imports in the Poienеști-Lucașeuca settlement at Ivancea - sub Pădure. Workshop „Regionale und überregionale Kontakte in Mittel- und Südosteuropa während der vorrömischen Eisenzeit”, Butuceni, 23.08-25.08.2024 (comunicare).
- *Manifestări științifice cu participare internațională*
 - Matveev, S. și V. VORNIC. Valurile unesc(o). Valurile de pământ din Basarabia, documentare, cercetare, valorificare. Conferința „România și Republica Moldova, patrimoniu cultural și destin european comun”, Chișinău, 25-26 aprilie 2024 (comunicare).
 - COROBCEAN, A. Trecutul de lângă noi: o (re)trăire a identității. Conferința „România și Republica Moldova, patrimoniu cultural și destin european comun”, Chișinău, 25-26 aprilie 2024 (comunicare).
 - BĂȚ, M. și A. ZANOCI. Aerial and Terrestrial Remote Sensing Archaeology in the Republic of Moldova. A Triad Research of the Iron Age Sites in the Middle Dniester Basin. Scientific and practical conference „Advanced physical technologies with UVS application in monitoring and modelling of environmental factors” (5th edition), Chișinău, November 8, 2024 (comunicare).
 - SOCHIRCĂ, V. și T. NAGACEVSCHI. Modificări antropice ale solului la monumentul arheologic „Valurile lui Traian” din Republica Moldova. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”*, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Științe ale naturii și exacte, Chișinău, 7-8 noiembrie 2024 (comunicare).
- *Manifestări științifice naționale*
 - MATVEEV, S. Necropola antică târzie de la Dănceni, Masa rotundă „Complexul arheologic Dănceni: 50 de ani de la demararea cercetărilor de teren”, Chișinău, 17 aprilie 2024 (comunicare).

8. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în subprogram în mass-media

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei
 - SÎRBU, Gh. / Moldova de Patrimoniu, Moldova 1, 16.06.2024 / Așezarea Cucuteni-Tripolie de la Petreni / <https://www.youtube.com/watch?v=mY7XAB8bsmU>
 - SÎRBU, Gh. / Moldova de Patrimoniu, Moldova 1, 10.11.2024 / Situl arheologic „La Șanț” / https://www.youtube.com/watch?v=j_9E0QFmMmE&list
 - Echipa Centrului de Arheologie „Ion Niculiță” / Moldova de Patrimoniu, Moldova 1, 23.11.2024 / Cultura Saharna / <https://www.youtube.com/watch?v=9XhkYo6HEA8>
 - Echipa Centrului de Arheologie „Ion Niculiță” / Moldova de Patrimoniu, Moldova 1, 08.12.2024 / Descoperirile din situl Saharna-Țiglău / https://www.youtube.com/watch?v=C_gKrojgB9Y&t

9. Colaborare la nivel național și internațional

Colaborare la nivel național

- Muzeul Național de Istorie a Moldovei (accesul la Arhiva arheologică a MNIM; accesul pentru cercetare și valorificare a pieselor arheologice păstrate în fondurile MNIM; conservarea și restaurarea unor artefacte descoperite în timpul campaniilor arheologice; predarea pentru depozitare în fondurile MNIM a pieselor arheologice, descoperite de către membrii subprogramului; publicații comune);

- Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală (accesul pentru cercetare și valorificare a pieselor arheologice păstrate în fondurile MNEIN);
- Agenția Națională Arheologică (cercetări arheologice comune; elaborarea comună a fișelor, pentru siturile cercetate; publicații comune);
- Centrul de Arheologie al Institutului Patrimoniului Cultural, Ministerul Culturii al Republicii Moldova (cercetări arheologice comune; publicații comune);
- Centrul Național de Studiu și Testare a Materialelor, Universitatea Tehnică a Moldovei (analize EDX a pieselor de metal din situl Lipoveni II „La Nisipărie”);
- Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru (INGEOCAD) (utilizarea serviciului Web Mapping Service (WMS) de pe site-ul Geoportalului Infrastructurii Naționale de Date Spațiale și asigurarea accesului la harta topografică WMS (scara 1:50 000));
- Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău (organizarea și desfășurarea Colloquium-ului de vară de la Saharna);
- Compania „Teleradio – Moldova” (realizarea de emisiuni televizate în vederea promovării patrimoniului arheologic).

Colaborare la nivel internațional

- Departamentul Interdisciplinar de Științe, Platforma Arheoinvest, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, România (măsurători geofizice și valorificarea rezultatelor măsurătorilor geofizice la siturile din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova; publicații comune);
- Facultatea de Biologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, România (realizarea analizelor arheozoologice asupra resturilor de paleofaună, descoperite în siturile cercetate arheologic);
- Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov”, Academia Română – Filiala Iași, România (valorificarea rezultatelor analizelor antropologice a osemintelor umane descoperite în situl Saharna „Țiglău”; publicații comune);
- Institutul de pre- și protoistorie (Institut für Ur- und Frühgeschichtliche), Universitatea Friedrich-Schiller, Jena, Germania (cercetări arheologice comune la situl Horodiște „La Cot”; publicații comune);
- Institutul de arheologie preistorică (Institut für Prähistorische Archäologie), Universitatea Liberă, Berlin, Germania (publicații comune; stagii de formare a cercetătorilor din subprogram – S. Matveev, A. Zanoci, M. Băț, A. Corobcean, G. Sîrbu);
- Thüringisches Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie, Weimar, Germania (valorificarea rezultatelor cercetărilor interdisciplinare la situl Horodiște, raionul Rezina; publicații comune).

10. Teze de doctorat/ postdoctorat susținute și confirmate în anul 2024 de membrii echipei subprogramului

Nu sunt

11. Dificultăți în realizarea subprogramului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

În procesul de prospectare terestră a siturilor arheologice din spațiul de cercetare au apărut o serie de dificultăți legate de starea terenurilor pe care se află siturile arheologice. Multe dintre ele sunt lăsate în părajină, respectiv fiind acoperite cu vegetație abundentă sau sunt înțelenite, fapt care nu a permis accesul către locul unde se presupune existența siturilor arheologice. De asemenea, în procesul de verificare a siturilor arheologice, repertoriate anterior, am constatat că localizarea lor, conform repertoriilor existente, nu este adecvată.

12. Concluzii

Acumularea de informații despre siturile arheologice preistorice și antice din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova, va conduce la completarea și ajustarea Repertoriului Arheologic Național.

Iar recuperarea unui lot bogat de artefacte inedite, al căror analiză și prelucrare va da posibilitatea de a le transforma în surse istorice informative, care vor fi utilizate la elucidarea modului de viață și a habitatului comunităților umane din acest spațiu, precum și la stabilirea legăturilor lor cu civilizațiile circumpontice și cu cele din Europa Centrală.

Coroborarea datelor obținute prin cercetările arheologice de teren cu datele obținute prin investigațiile interdisciplinare vor contribui la reconstituirea paleomediului și a îndeletnicirilor comunităților umane din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova în epocile preistorică și antică.

Existența unei platforme de cercetare interdisciplinară cu implicarea specialiștilor de la Facultatea de Biologie și Geștiințe și de la Facultatea de Fizică și Inginerie a Universității de Stat din Moldova, precum și a celor de la Departamentul Interdisciplinar de Științe, Platforma Arheoinvest, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, România a condus la creșterea capacității de inovare în vederea recunoașterii internaționale a calității cercetării arheologice din Republica Moldova.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

ZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024
PATRIMONIUL ARHEOLOGIC PREISTORIC ȘI ANTIC DIN REGIUNEA
DE SILVOSTEPĂ A REPUBLICII MOLDOVA: CERCETARE
INTERDISCIPLINARĂ ȘI VALORIFICARE ȘTIINȚIFICĂ
 (denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **011501**

Activitățile realizate în anul 2024 au avut drept scop documentarea primară și cercetarea geoarheologică preliminară a siturilor arheologice preistorice și antice din regiunea de silvostepă a Republicii Moldova. Pentru atingerea scopului au fost realizate periegheze, sondeaje și săpături arheologice la siturile din spațiul de cercetare. Acestea au fost complementate cu o serie de cercetări interdisciplinare: prospecțiuni aeriene și geofizice, analize pedologice și antropologice.

Perieghezele arheologice au fost realizate la 28 de situri din mun. Chișinău și raioanele Ialoveni, Călărași și Orhei. Investigațiile au fost orientate atât spre verificarea și reperarea (GPS) a așezărilor cunoscute anterior (Durlești, Hansca, Sociteni etc.), cât și spre descoperirea de situri noi (Ruseștii Noi, Suruceni ș.a.).

Sondajele efectuate la două fortificații (Suruceni și Durlești) și o așezare nefortificată (Ruseștii Noi) au demonstrat prezența în incinta lor a unui nivel de locuire din epoca fierului.

La fel, în anul 2024, au fost realizate săpături arheologice în trei situri: Saharna „Țiglaș”, Horodiște „La Cot” și Ecaterinovca-Ialpușeni „Valea Jeparului”. Interes prezintă rezultatele cercetărilor arheologice de la Saharna „Țiglaș” unde au fost documentate nivele de locuire, începând cu a doua jumătate a sec. XII și până în sec. VII a. Chr. Acestea sunt reprezentate de structuri arheologice, vase ceramice întregi sau întregibile, unelte și ustensile din bronz, os, piatră și lut etc.

La Horodiște „La Cot” au fost cercetate vestigiile unei construcții adâncite cu materiale arheologice, ce se încadrează în prima epocă a fierului. De asemenea, în stratul cultural au fost atestate cca 1000 fragmente de ceramică, care aparțin mai multor perioade: eneolitic, prima epocă a fierului, a doua epocă a fierului și evul mediu. Cantitatea substanțială de fragmente ceramice descoperite demonstrează o locuire intensă, cu precădere pe parcursul epocii fierului.

Cercetările arheologice efectuate la Ecaterinovca-Ialpușeni „Valea Jeparului” au fost concentrate în zona Valului lui Traian de Sus, în preajma căruia a fost identificată o așezare cu două nivele de locuire: Sântana de Mureș - Chernjahov și din perioada tătarilor nohai. De asemenea, a fost cercetat șanțul de apărare din fața valului. Drept rezultat au fost identificate elemente ale structurii șanțului, recuperată o colecție de artefacte ale celor două nivele de locuire, care au permis ipoteze de datare a perioadei de amenajare a Valului lui Traian de Sus.

Din siturile investigate prin sondeaje și săpături arheologice au fost prelevate probe de sol, care în urma analizelor, efectuate în Laboratorul „Fizica și chimia solului”, Universitatea de Stat din Moldova, au stabilit prezența unui înalt grad de antropizare a solului, fapt ce demonstrează o locuire intensă și îndelungată în aceste așezări.

Prospecțiunile geofizice, efectuate la siturile Saharna „Țiglaș” și Olișcani „Roata Turcilor”, au scos în evidență numeroase anomalii pozitive: urme ale unor locuințe, gropi de provizii, instalații de foc etc., care denotă activitatea comunităților umane din aceste așezări. Rezultatele obținute contribuie la studierea planimetriei așezărilor și, totodată, vor facilita cercetarea structurilor arheologice prin metode invazive (sondeaje, săpături).

Rezultatele cercetărilor, căpătate în cadrul subprogramului, au fost valorificate prin intermediul unui capitol în monografie internațională, a 24 articole științifice și a 58 rezumate ale comunicărilor, prezentate la șase conferințe internaționale (peste hotare), patru conferințe internaționale (în Republica Moldova), patru conferințe naționale cu participare internațională și două conferințe naționale.

În perioada 25-28 iulie 2024, la Saharna a fost organizat Colloquium-ul de vară cu tema *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean/ Confrontation and violence in Prehistoric and Ancient Archaeology in the Tisza-Dniester area*, la care au participat 24 de cercetători din România, Germania și Republica Moldova, membrii echipei subprogramului prezentând nouă comunicări bazate pe cercetările recente.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

ZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Summary of Activity and Results Obtained in Subprogram in 2024
PREHISTORIC AND ANCIENT ARCHAEOLOGICAL HERITAGE IN THE FOREST-STEP REGION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA: INTERDISCIPLINARY RESEARCH AND SCIENTIFIC VALORIZATION
(Subprogram Name)

Subprogram Code **011501**

The aim of the activities performed in the year 2024 was to do a primary documentation and preliminary geoarchaeological research of the prehistoric and ancient archaeological sites in the forest-steppe region of the Republic of Moldova. Field surveys, test trenches and archaeological excavations were conducted in order to achieve this goal. They were complemented by a series of interdisciplinary investigations: aerial and geophysical prospections, pedological and anthropological analyses. The field surveys were carried out in 28 sites located in the Chişinău municipality, and the districts of Ialoveni, Călăraşi and Orhei. The investigations were directed towards both verifying and locating (GPS) previously known settlements (Durleşti, Hansca, Sociteni etc.), and the discovery of new sites (Ruseşti Noi, Suruceni and others).

The test trenches performed at two fortifications (Suruceni and Durleşti) and an unfortified settlement (Ruseşti Noi) demonstrated the presence of an Iron Age occupation layer within their confines.

At the same time, archaeological excavations were conducted at three sites in the year 2024: Saharna "Ţiglău", Horodişte "La Cot" and Ecaterinovca-Ialpugeni "Valea Jeparului". Of note are the results of the archaeological research at Saharna "Ţiglău", where three habitation layers were documented, starting from the second half of the 12th century BC and ending with the 7th century BC. They are represented by archaeological structures, whole or restorable pottery vessels, tools and utensils of bronze, bone, stone and clay etc.

The remains of a depressed structure with archaeological materials that correspond to the Early Iron Age were researched at Horodişte "La Cot". Furthermore, there were approximately 1000 pottery fragments attested in the cultural layer. They belong to several periods: Chalcolithic, Early Iron Age, Late Iron Age, and the Medieval period. The considerable quantity of discovered potsherds demonstrates that an intense habitation occurred there, chiefly during the Iron Age.

The archaeological research organized at Ecaterinovca-Ialpugeni "Valea Jeparului" focused on the Upper Trajan's Wall area, near which a settlement with two occupation layers was identified: Sântana de Mureş - Chernjakhov, and from the period of the Nogai Tatars. In addition, the defensive ditch in front of the rampart was also investigated. As a result, new elements in the ditch structure were identified and a collection of artifacts from both habitation levels was recovered, which allowed for dating hypotheses regarding the period when the Upper Trajan's Wall was erected.

Soil samples were taken from the sites investigated through test trenches and archaeological excavations. The analyses, performed at the "Soil Physics and Chemistry" Laboratory, Moldova State University, established the soil's high degree of anthropization, a fact that demonstrates that these settlements have known an intense and prolonged habitation.

The geophysical prospections carried out at Saharna "Ţiglău" and Olişcani "Roata Turcilor" highlighted numerous positive anomalies: the traces of houses, storage pits, fireplaces etc., which indicate the activity of human communities in these settlements. The acquired results contribute to the study of the settlements' planimetry, and, at the same time, will facilitate the research of archaeological structures using intrusive methods (test trenches, excavations).

The research results obtained as part of the subprogram were disseminated through a chapter in an international monograph, 24 scientific articles and 58 abstracts for presentations held at six international conferences (abroad), four international conferences (in the Republic of Moldova), four national conferences with international participation, and two national conferences.

In the period of July 25th-28th, 2024, the Summer Colloquium was organized at Saharna, with the subject *Confruntare şi violenţă în arheologia preistorică şi antică din spaţiul tiso-nistrean/ Confrontation and violence in Prehistoric and Ancient Archaeology in the Tisza-Dniester area*. 24 researchers from Romania, Germany and Republic of Moldova participated in it, with the subprogram's team members delivering nine presentations based on recent research.

Research Subprogram
Coordinator

ZANOCI Aurel
(surname, first name)

(signature)

Date: 30.01.2025

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024 în cadrul subprogramului de cercetare
PATRIMONIUL ARHEOLOGIC PREISTORIC ȘI ANTIC DIN REGIUNEA
DE SILVOSTEPĂ A REPUBLICII MOLDOVA: CERCETARE
INTERDISCIPLINARĂ ȘI VALORIFICARE ȘTIINȚIFICĂ
(denumirea subprogramului)**

Codul subprogramului **011501**

2. Capitole în monografii naționale/ internaționale

- BĂȚ, M.; O. MUNTEANU and M. VASILACHE. Part XIII Moldova. Looking Through Earth: Archaeo-Geophysics and Soil Science in the Republic of Moldova. In: CUENCA-GARCIA, C.; A. ASÂNDULESEI and K.M. LOWE (eds.), *World Archaeo-Geophysics. One World Archaeology*. Springer, Cham., 2024, p. 343-363. ISBN 978-3-031-57899-1; Online ISBN 978-3-031-57900-4. https://doi.org/10.1007/978-3-031-57900-4_13

3. Editor de culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale și internaționale

- ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024) / *Confrontation and violence in Prehistoric and Ancient Archaeology in the Tisza-Dniester area*. Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 24th - 28th 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. 300 p. ISBN 978-5-36241-355-2.

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

- SÎRBU, Gh.; J. PESKA; T. TENCER și S. HEGHEA. O necropolă plană sarmatică descoperită în bazinul râului Răut (Republica Moldova), grație unor cercetări non-invazive. *Cercetări Arheologice*. 2024, XXXI/1, pp. 53-60. ISSN 0255-6812. <https://doi.org/10.46535/ca.31.1.04>
- VORNIC, V. și S. MATVEEV. O fibulă romană descoperită recent la Rădoaia (r-nul Sângerei) în contextul răspândirii fibulelor profilate în spațiul pruto-nistrean. *Cercetări Arheologice*. 2024, XXXI/2, pp. 381-390. ISSN 0255-6812. <https://doi.org/10.46535/ca.31.2.06>.
- VORNIC, V.; S. MATVEEV și L. DERMENJI. O fibulă romană emailată descoperită la Cajba (r-nul Glodeni). *Arheologia Moldovei*. 2024, XLVII, pp. 255-264. ISSN 0066-7358.

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

- BĂȚ, M. Siluete în lut: o nouă figurină antropomorfă din situl de la Saharna - *Țiglău* (r-nul Rezina, Republica Moldova). *Mousaios*. 2024, XXVII, pp. 93-106. ISSN 1582-0688.
- MUNTEANU, O. și S. COROLLENCO. Revenire la Horodca Mică: repere cronologice privind etapele de edificare ale fortificației. *Mousaios*. 2024, XXVII, pp. 131-157. ISSN:1582-0688.
- MUNTEANU, O.; V. IARMULSCHI and D. SPÂNU. Zarubincy-type fibulae: a return to regional and supra-regional connections. *Dacia N.S.* 2024, LXVII, pp. 221-253. ISSN 0070-251X. <https://www.researchgate.net/publication/387662439>
- IARMULSCHI, V. Fibule descoperite în necropola de tip Zarubincy de la Otverjiči (reg. Brest, Bielorusia). *Mousaios*. 2024, XXVII, pp. 159-173. ISSN 1582-0688.
- ZANOCI, A. Începutul epocii fierului în microzona Hansca, raionul Ialoveni. Așezarea Hansca „La Matcă”. *Mousaios*. 2024, XXVII, pp. 61-91. ISSN 1582-0688.
- CIREAP, C.; A. SIMALCSIK and A. HEGYI. The Late La Tène cremation grave in stone

mound from Milova – Cioaca Milovei (Arad County, Romania). *Ziridava. Studia Archaeologica*. 2024, 38, pp. 209-230. ISSN 2392-8786.
<https://www.researchgate.net/publication/386379912>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

- SERBINOV, S.; V. DULGHER; V. CHITIC; D. CONDREA și A. ZANOCI. Cercetări arheologice de salvare în situl Horodiște „La Cot”, raionul Rezina. *Tyragetia s.n.* 2024, XVIII/1, pp. 133-161. ISSN 1857-0240. (categoria B)
<https://www.researchgate.net/publication/386413990>
- VORNIC, V. și V. BUBULICI. O fibulă emailată romană descoperită în raionul Sîngerei (Republica Moldova). *Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare*. 2024, 6, pp. 199-206. ISSN 2587-3768. (categoria C)
<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1287638>
- POPOVICI, S.; V. VORNIC și A. COROBCEAN. Investigații arheologice efectuate în situl Călărași IV (or. Călărași) în anul 2018. *Arheologia preventivă în Republica Moldova*. 2024, V, pp. 19-32. ISSN 2345-1394. (categoria C)
- VORNIC, V. și S. MATVEEV. Cercetări arheologice la Sagaidac (r-nul Cimișlia) în anul 2018. Date preliminare. *Arheologia preventivă în Republica Moldova*. 2024, V, pp. 83-98. ISSN 2345-1394. (categoria C)
- VORNIC, V. Date preliminare privind investigațiile arheologice preventive în situl Milești III (r-nul Nisporeni) din anul 2018. *Arheologia preventivă în Republica Moldova*. 2024, V, pp. 99-114. ISSN 2345-1394. (categoria C)
- VORNIC, V.; A. SIMALCSIK și I. CIOBANU. Săpăturile arheologice de salvare în necropola de tip Sântana de Mureș-Cerneahov de la Tigheci din anul 2018. *Arheologia preventivă în Republica Moldova*. 2024, V, pp. 115-126. ISSN 2345-1394. (categoria C).

5. Articole în culegeri științifice naționale/ internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

- ZANOCI, A. și M. BĂȚ. Transformări și conexiuni la cumpăna erelor. Un model de evoluție bazat pe descoperirile din bazinul Nistrului de Mijloc la sfârșitul mileniului II a. Chr. In: SAVA, V. și F. GOGĂLTAN (ed.). *Epoca bronzului de-o parte și de alta a Carpaților. Studii în onoarea lui Tudor Soroceanu la 80 de ani*. Cluj-Napoca: Mega, 2024, pp. 367-386. ISBN 978-606-020-818-1.
<https://www.researchgate.net/publication/383870308>

6. Articole în lucrările conferințelor științifice

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova

- SOCHIRCĂ, V. și T. NAGACEVSCHI. Cercetări ale solului la „Valul lui Traian de Jos (de Sud)” pe segmentul Iujnoe, raionul Vulcănești. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Științe ale naturii și exacte*. Chișinău, 9-10 noiembrie 2023. Chișinău, 2024, pp. 310-316. ISBN 978-9975-62-687-3.
https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/200821
- COROBCEAN, A. Sacrificiu, normă și anormalitate. Despre interpretarea tratamentului funerar „neregulat” în arheologie. In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 11-18. ISBN 978-5-36241-355-2.
- BĂȚ, M. Semiotică marțială? Cu privire la două categorii de piese din fier, descoperite în contexte funerare din bazinul Nistrului de Mijloc. In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.),

Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 19-40. ISBN 978-5-36241-355-2.

- CONDREA, D. Poliorceți și piromani: vestigiile distrugerii prin foc a fortificațiilor epocii fierului din spațiul pruto-nistrean. In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 41-70. ISBN 978-5-36241-355-2.*
- SIMALSCSIK, A. Date antropologice privitoare la mormintele din necropola de la Strahotin-Ponoare (sec. V-IV a. Chr.). In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 111-130. ISBN 978-5-36241-355-2.*
- ZANOCI, A. Fortificații de refugiu din sec. IV-III a. Chr. în spațiul pruto-nistrean. In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 131-150. ISBN 978-5-36241-355-2.*
- MUNTEANU, O. În umbra confruntărilor și conflictelor: depozitul de obiecte de fier de la Horodca Mică. In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 151-190. ISBN 978-5-36241-355-2.*
- IARMULSCHI, V. Arme descoperite în necropola de epocă preromană recentă a fierului de la Čaplin (reg. Gomel, Belarus). In: ZANOCI, A. și M. BĂȚ (eds.), *Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (24-28 iulie 2024). Chișinău: Bons Offices, 2024. pp. 191-204. ISBN 978-5-36241-355-2.*

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

- SÎRBU, G. Două situri eneolitice din interfluviul Prut – Nistru. Între asemănare și diferență. In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 315-316. ISSN 1220-4781.
https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- CONDREA, D. și M. BĂȚ. Terra incognita? Bazinul Nistrului de Mijloc în epoca fierului: de la primele mențiuni până în anii '40 ai secolului XX. In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 322. ISSN 1220-4781.
https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- ZANOCI, A. Prima epocă a fierului în bazinul râului Ciorna (Republica Moldova). In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 322-323. ISSN 1220-4781.
https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- BĂȚ, M. Revenirea la „Țigla”: noi date despre epoca fierului din bazinul Nistrului de Mijloc. In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 323. ISSN 1220-4781.

https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf

- COROBCEAN, A. Investigațiile arheologice la situl din epoca fierului Climăuții de Jos VIII „Pe Holm” (raionul Șoldănești, Republica Moldova). In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 323-324. ISSN 1220-4781. https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- MUNTEANU, O. Înapoi spre Horodca Mică: repere cronologice privind etapele de edificare ale fortificației. In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 325. ISSN 1220-4781. https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- SERBINOV, S.; BĂȚ, M. La periferia unei mode: fibulele de schemă „tracică” din zona de silvostepă a spațiului pruto-nistean. In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 325-326. ISSN 1220-4781. https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- MATVEEV, S.; VORNIC, V.; LÜTHGENS, C. Valurile lui Traian din Basarabia. Cercetări arheologice și conexe. In: *Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” - „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”*. București, 27-29 martie 2024. SCIVA, 2024, 75/1-4, p. 346. ISSN 1220-4781. https://www.scivajournal.ro/pagini%20principale/arhiva/pdf/sciva2024/10.o%c8%9ba_2024.pdf
- SÎRBU, Gh.; ȚERNA, A.; MÜLLER, J.; HOFMANN, R. Stolniceni and Trinca – differences and similarities of contemporary neighbouring Trypillia C 1 sites. In: PREOTEASA, C.; A. DIACHENKO; R. OHRLAU and M. KARSTEN (eds.), *Cucuteni – 140: Interdisciplinary framework for Cucuteni-Trypillia research. International colloquium* (Piatra-Neamț, November 26th-27th 2024). Piatra-Neamț 2024, p. 71. ISBN 978-973-7777-79-9
- SOCHIRCĂ, V.; T. NAGACEVSCHI; S. MATVEEV și V. VORNIC. Aspecte geopedologice privind monumentul arheologic „Valurile lui Traian” din Republica Moldova. In: *Seminarul Geografic Internațional „Dimitrie Cantemir”, ediția a XLIV-a, a XI-a ediție a Conferinței chino-europene de turism și a XV-a ediție a Conferinței Academice Internaționale de Turism*, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași 17-20 octombrie 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Iași, 2024, pp. 88-89. https://www.geo.uaic.ro/cantemir/wp-content/uploads/2024/10/PROGRAMME-CANTEMIR_2024_v4.pdf

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

- ZANOCI, A.; BĂȚ, M.; ASĂNDULESEI, A. Bridging times and teams. An overview of interdisciplinary research projects in the archaeology of the Middle Dniester Basin. In: TOPAL, D. (ed.), *EU4Dialogue: Archaeology. Archaeological Workshop* (Chișinău, June 4th-6th 2024). Chișinău, 2024, pp. 16-17. ISBN 978-5-36241-227-2. https://drive.google.com/file/d/1Sa8QZTdGPOhr5sVer_sNo7UxOzDcPrNU/view
- CONDREA, D. Grave connections: The case of a Getic Iron Age funerary database and the development of long-term data-handling solutions in archaeology. In: TOPAL, D. (ed.), *EU4Dialogue: Archaeology. Archaeological Workshop* (Chișinău, June 4th-6th 2024). Chișinău, 2024, p. 17. ISBN 978-5-36241-227-2. <https://www.academia.edu/123562766>
- BĂȚ, M.; ZANOCI, A. Noi date privind cronologia relativă și absolută a primei epoci a

fierului în spațiul carpato-dunărean. Studiu de caz în baza descoperirilor din bazinul Nistrului de Mijloc. In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (14-16 august 2024, Orheiul Vechi). Chișinău, 2024, pp. 88-89. ISBN 978-5-36241-270-8. https://ibn.idsi.md/en/vizualizare_articol/209136

- ZANOCI, A.; BĂȚ, M. Inter- și transdisciplinaritate în arheologia epocii fierului din bazinul Nistrului de Mijloc. In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (14-16 august 2024, Orheiul Vechi). Chișinău, 2024, pp. 90-92. ISBN 978-5-36241-270-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209137
- COROBCEAN, A. Considerații privind ceramica lucrată cu mâna de la Climăuții de Jos VIII „Pe Holm”, raionul Șoldănești. In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (14-16 august 2024, Orheiul Vechi). Chișinău, 2024, p. 93. ISBN 978-5-36241-270-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/209138
- SIMALCSIK, A.; BĂȚ, M. Semnificația însemnelor craniene în epoca fierului în lumina noilor descoperiri funerare. In: *Conferința Științifică Internațională „Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare”*, ediția a XVI-a, dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului (26-27 septembrie 2024, Chișinău). Chișinău, 2024, p. 133. ISBN 978-9975-84-063-7. <https://ich.md/wp-content/uploads/2024/09/Program-2.-pdf-red-ID-17.09.2024-pro-site-fara-linkuri-Conferinta-IPC-Patrimoniul-cultural-ed.-XVI-ro-eng-26-27.09.2024.pdf>

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova

- COROBCEAN, A. Considerații privind criteriile de grupare a monumentelor arheologice și unele probleme de terminologie. In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 13-14. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/205258
- SÎRBU, G. O nouă viziune asupra arealului de răspândire a comunităților de tip Horodiștea-Gordinești de la sfârșitul mileniului IV î.e.n. In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, p. 15. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/205259
- DULGHER, V. Evoluția locuințelor din microzona Saharna în epoca fierului. In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 18-19. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/205261
- ZANOCI, A. În fața porții. Turnurile și bastioanele cetăților getice din spațiul pruto-nistrean. In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 20-21. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/205262
- CONDREA, D. Analize matematico-statistice în reconstituirea arhitecturii defensive. Studiu de caz: fortificația getică Horodiște „La Șanț”. In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 22-23. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/205263/
- BĂȚ, M. și S. SERBINOV. Noi date privind răspândirea pieselor de tip La Tène în spațiul est-carpatic. Cazul unei fibule din bronz de schemă La Tène timpuriu. In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, p. 24. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/205264

- MATVEEV, S. și V. VORNIC. Un pieptene din corn de cerb din perioada migrației goților, descoperit în situl Lipoveni II-La Nisipărie (r-nul Cimișlia). In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 27-28. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/205267
- HEGHEA, S.; S. MATVEEV; V. VORNIC și S. POPOVICI. Descoperiri monetare de pe teritoriul s. Cărbuna (r-nul Ialoveni). In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 29-30. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/ru/vizualizare_articol/205269/
- MUNTEANU, O.; M. MEYER; V. IARMULSCHI; V. ȘERBAN; C. COROLENCO și A. MELNIC. Cuptoarele de piatră – o rutină a comunităților Poienеști-Lucașeuca? In: ZANOCI, A. (ed.), *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie (ediția a 10-a)*, 24 mai 2024. Program, rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 25-26. ISBN 978-9975-62-719-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/205266
- BĂȚ, M. și V. CHITIC. Semiotică marțială. Cu privire la două categorii de piese din fier, descoperite în contexte funerare ale primei epoci a fierului din spațiul pruto-nistrean de silvostepă. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 9. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/209292
- CONDREA, D. Poliorceți și piromani: vestigiile distrugerii prin foc a fortificațiilor epocii fierului din spațiul pruto-nistrean. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 10-11. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209293
- DULGHER, V. Urme de distrugeri în cadrul structurilor de locuire și gospodărești în epoca fierului din microzona Saharna. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 12-13. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209294
- COROBCEAN, A. Violența „sacră”? Revenind la interpretarea incintei fortificate de la Stolniceni, r-nul Hâncești. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 20. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209304
- ZANOCI, A. Fortificații de refugiu din sec. IV-III a. Chr. în spațiul pruto-nistrean. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 21-22. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209306
- SERBINOV, S. Vârfuri de săgeți din bronz, descoperite în fortificațiile getice din spațiul pruto-nistrean. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 23. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209321
- MUNTEANU, O. De la unealtă la armă e doar un pas (discuții despre toporașele din a doua epocă a fierului – începutul epocii romane). In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 24. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/209307

- SIMALCSIK, A. Traumatisme versus boli în epoca fierului. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 25. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/209308
- MATVEEV, S. și V. VORNIC. Echipamentul războinicului din spațiul pruto-nistrean în antichitatea târzie: scuturi și piteni. In: *Coloquim-ul de vară de la Saharna „Confruntare și violență în arheologia preistorică și antică din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 25-27 iulie 2024). Chișinău-Saharna, 2024, p. 30-31. ISBN 978-5-36241-260-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/209314
- ZANOCI, A. O „radiografie” a siturilor cu nivel de locuire din epoca fierului în microzona Hansca, raionul Ialoveni. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 51. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/213581
- CHITIC, V. Morminte de incinerare din prima epoca a fierului din situl Hîrcești II. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 52. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/213582
- OVCEAROV, N. Piese de silex din așezarea din prima epocă a fierului Saharna „Țiglău”. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 53. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213583
- CONDREA, D. Starea de conservare a siturilor fortificate din epoca fierului din centrul spațiului pruto-nistrean. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 58-59. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213587
- WENETATOU, I. și O. MUNTEANU. Povestea oaselor: studiu arheozoologic al materialului din fortificațiile getice Horodca Mică și Horodca Mare. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 60-61. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213589
- BĂȚ, M. și I. MÂNDRESCU. O verigă din bronz cu noduri din colecțiile Muzeului de Istorie și Etnografie Călărași. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 62. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213589
- SIMALCSIK, A.; I. TENTIUC; D. TOPAL și V. BUBULICI. Preliminarii privind mormântul de incinerare în vas de bronz (sec. II-I a. Chr.) descoperit la Peresecina (raionul Orhei, Republica Moldova). In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 64-65. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/213591
- DULGHER, V. Utilizarea instrumentelor digitale în reconstituirea structurilor arheologice. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 66-67. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213592

- VORNIC, V. și S. MATVEEV. Vestigii arheologice provenite din situl Rădoia II (r-nul Sîngerei). In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 73-74. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213598
- ȘERBAN, V. Accesorii vestimentare ale culturii Sântana de Mureș-Cernjachov din cadrul necropolei de la Ciocîlteni. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (24-25 octombrie 2024, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2024, p. 75-76. ISBN 978-5-36241-331-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213599
- SOCHIRCĂ, V. și T. NAGACEVSCHI. Anthropogenic phenomena from the Iron Age on soil profiles. In: *The National Conference with international participation “Natural sciences in the dialogue of generations”*, September 12-13, 2024. Abstract Book. Chișinău: CEP USM, 2024, p. 110. ISBN 978-9975-3430-9-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215889

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

- VORNIC, V.; S. POPOVICI; S. MATVEEV și N. OVCEAROV. O așezare cu urme de locuire din eneolitic și perioada romană târzie descoperită la Calarașovca (r-nul Ocnîța). In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 7-11. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/202954
- SÎRBU, G.; R. HOFFMANN; J. MÜLLER; S. HEGHEA; V. BURLACU; A. COROBCEAN; W. KIRLEIS; F. SCHLÜTZ și I. FEESER. Cercetări arheologice în situl eneolitic Trinca-La Șanț și explorări paleobotanice în localitatea Caracușenii Vechi. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 24-27. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/202963
- BĂȚ, M.; A. ZANOCI; S. SERBINOV; V. DULGHER; D. CONDREA; V. CHITIC și D. CUCULESCU. Saharna „Țiglău”: rezultatele cercetărilor arheologice din anul 2023. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 31-33. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/202967
- ZANOCI, A.; M. BĂȚ; S. SERBINOV; D. CONDREA; V. CHITIC și V. DULGHER. Cercetări periegetice la situl Glinjeni „La Lacuri” (raionul Șoldănești). In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 34-37. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/202968
- ZANOCI, A.; D. CONDREA; D. CUCULESCU și V. OALĂ. Sondaje arheologice în situl din epoca fierului Saharna „Gura Hulboacei” (raionul Rezina). In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 38-41. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/202969
- ZANOCI, A.; M. BĂȚ; D. CONDREA; V. DULGHER; V. CHITIC și S. SERBINOV. Cercetări de suprafață și sondaje la siturile epocii fierului din preajma localităților Olișcani și Șoldănești. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 42-46. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/202974
- NAGACEVSCHI, T. și V. SOCHIRCĂ. Cercetări pedologice în siturile arheologice din epoca fierului Saharna „Gura Hulboacei” și Olișcani. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19*

aprilie 2024). Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 47-48. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/202976

- VORNIC, V.; S. POPOVICI; D. CONDREA; S. HEGHEA; S. SERBINOV; V. CHITIC; D. AVRAM; A. IORGA și I. DIMOV. Cercetări arheologice efectuate în anul 2023 la situl Butuceni I – Cetățuie. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 49-52. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/202977
- COROBCEAN, A. și V. BURLACU. Cercetări de salvare pe promontoriul de la Butuceni în anul 2023. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 53-55. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203014
- MATVEEV, S.; V. VORNIC; S. POPOVICI; S. HEGHEA; D. AVRAM; A. IORGA și S. SERBINOV. Cercetări arheologice preventive la situl Calarașovca VII (r-nul Ocnita) în anul 2023. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 65-68. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203019
- MATVEEV, S.; V. VORNIC; S. POPOVICI; S. HEGHEA; D. AVRAM; A. IORGA și S. SERBINOV. Cercetări arheologice preventive la situl Arionești X (r-nul Dondușeni) în anul 2023. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 69-72. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203020
- MATVEEV, S.; V. VORNIC; S. POPOVICI și S. HEGHEA. Cercetări arheologice preventive la Valul lui Traian de Sus (sector Satul Nou-Selemet, r-nul Cimișlia) în anul 2023. In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 73-75. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203022
- VORNIC, V.; S. MATVEEV; S. POPOVICI și D. AVRAM. Așezarea de tip Sântana de Mureș-Cerneahov Șeptelici II (s. Șeptelici, r-nul Soroca). In: VORNIC, V. (ed.), *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2023. Sesiunea națională de rapoarte (19 aprilie 2024)*. Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău 2024, pp. 76-79. ISBN 978-5-36241-208-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/203023

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

ZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025

Componenta echipei de cercetare

**PATRIMONIUL ARHEOLOGIC PREISTORIC ȘI ANTIC DIN REGIUNEA
DE SILVOSTEPĂ A REPUBLICII MOLDOVA: CERCETARE
INTERDISCIPLINARĂ ȘI VALORIFICARE ȘTIINȚIFICĂ
(denumirea subprogramului)**

Codul subprogramului **011501**

Echipa subprogramului pentru 2024							
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Funcția	Norma de muncă	Data angajării	Data eliberării*
1.	ZANOCI Aurel	1967	doctor	șef centru	1,0	02.01.2024	
2.	ASANDULESEI Andrei	1983	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CE)	03.06.2024	
3.	BĂȚ Mihail	1982	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CI)	02.01.2024	
4.	CHITIC Vladimir	1996		cercetător științific	1,0	02.01.2024	
5.	CONDREA Dumitru	1990		cercetător științific	1,0	02.01.2024	
6.	COROBCEAN Andrei	1985	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CI)	02.01.2024	
7.	DULGHER Victor	1994		cercetător științific	1,0	02.01.2024	
8.	IARMULSCHI Vasile	1984	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CE)	01.07.2024	
9.	MATVEEV Sergiu	1975	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CI)	02.01.2024	
10.	MUNTEANU Octavian	1967	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CE)	03.06.2024	
11.	NAGACEVSCHI Tatiana	1959	doctor	cercetător științific superior	0,25 (CI)	02.01.2024	
12.	OVCEAROV Natalia	1993		cercetător științific stagiar	0,5 (CE)	03.06.2024	
13.	SERBINOV Sergiu	1996		cercetător științific	1,0	02.01.2024	
14.	SIMALCSIK Angela	1975	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CE)	03.06.2024	
15.	SIRBU Ghenadie	1984	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CI)	02.01.2024	
16.	SOCHIRCA Vitalie	1970	doctor	cercetător științific superior	0,5 (CI)	02.01.2024	

17.	ȘERBAN Vadim	2000		cercetător științific stagiar	0,5 (CE)	03.06.2024	
18.	VORNIC Vladimir	1971	doctor	cercetător științific superior	0,25 (CE)	03.06.2024	

Pondereea tinerilor (%) din numărul total al executorilor	50%
---	-----

Directorul unității de cercetare

ZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)

Coordonatorul subprogramului de cercetare

ZANOCI Aurel
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 30.01.2025